

Маслак Л. П. Роль міжкультурної комунікації військовослужбовців у паблік рілейшнз // Паблік рілейшнз : український досвід (міждисциплінарні дослідження) : [зб. праць молодих наук. / за ред. Л. О. Данильчук]. – Житомир : ЖДУ, 2008. – С. 10–13.

Людмила Маслак

ст. викладач

Житомирського військового інституту
Національного авіаційного університету

Роль міжкультурної комунікації військовослужбовців у паблік рілейшнз

Культура нашого століття перестала бути культурою галузевою так як культурний розвиток нашого часу йде під знаком інтеграції. Важливого значення набувають питання Європейської інтеграції освіти України, прагнення нашої держави до вступу в НАТО та розширення міжнародного військового співробітництва.

Актуальність *теми статті* ролі міжкультурної комунікації в паблік рілейшнз обумовлена потребами теорії і практики включення національних держав у трансформаційні процеси культурно-політичного та ідеологічного розвитку на міжнародному та внутрішньополітичному рівнях існування. Встановлення зв'язків України зі світовою громадськістю сприяє гармонізації відносин у національному, європейському та глобальному суспільствах.

Мета нашої статті - розкрити роль міжкультурної комунікації військовослужбовця в паблік рілейшнз, встановити зв'язок між цими поняттями, розглянути значення іноземної мови та принципи міжкультурного спілкування.

Українська наукова школа паблік рілейшнз презентована працями В. Бебика, В. Королька, В. Мойсеєва, М. Ожевана, Г. Почепцова, І. Слісаренка, О. Шевченко, А. Яковця тощо.

Існує безліч визначень паблік рілейшнз. Деякі з них тісно пов'язані з поняттям « комунікація» та «міжкультурна комунікація». Науковці визначають це поняття як «одну з функцій управління, яка сприяє встановленню та підтримувannya спілкування, взаєморозуміння, доброзичливості та співпраці між організацією (підприємством) та громадськістю»; «мистецтво і науку досягнення гармонії за допомогою взаєморозуміння, що базується на правді та повній поінформованості всіх учасників»[1].

На думку проф. С. Блека, термін «паблік рілейшнз» включає такі основні напрямки: суспільна думка, суспільні відносини, урядові відносини, життя громади, промислові відносини, фінансові відносини, міжнародні відносини, споживчі відносини, дослідження та статистика, відносини із засобами масової інформації.

Чисельні дослідження з питань взаємодії культур свідчать про те, що зміст і результати міжкультурних контактів здебільшого залежать від здібності їх учасників розуміти один одного і досягати згоди, яка головним чином визначається етнічною культурою кожної із взаємодіючих сторін, психологією народів, пануючими в тій чи іншій культурі цінностями. В культурній антропології ці взаємовідносини різних культур отримали назву "міжкультурна комунікація", яку слід розглядати як сукупність різноманітних форм стосунків і спілкування між індивідами і групами, які належать до різних культур [2].

Міжнародні відносини, які одночасно входять до напрямку «паблік рілейшнз», виступають не тільки формою взаємодії культур, але вони містять у собі цілу низку механізмів, за допомогою яких вона здійснюється. Крім механізмів, що діють в межах міжнародних відносин, в практиці взаємодії широко використовується система соціальних інститутів і механізмів всередині самих культур.

Іноземна мова (ІМ) у вищому військовому навчальному закладі (ВВНЗ) є засобом

міжособового спілкування та отримання необхідної інформації і пов'язаної з професійними потребами на рівні сучасних вимог до військового фахівця.

Одна з вимог до курсанта ВВНЗ — стати висококультурним офіцером та орієнтуватись у будь-якій комунікативній ситуації.

Тому загальнокультурною ціллю ВВНЗ є підготування майбутніх офіцерів до потреб міжнародної мобільності і тіснішої співпраці в галузі освіти, науки та культури.

Для того, щоб майбутній офіцер міг брати участь в діалозі культур з представниками Збройних Сил інших країн він повинен володіти комунікативною іншомовною компетенцією, яка дозволить йому на рівних висловлювати свою думку, захищати свою точку зору, стверджувати або заперечувати, погоджуватися або не погоджуватися з думкою інших в даній комунікативній ситуації.

Курсант, який вивчає іноземну мову і культуру, стає плюрилінгвальним та розвиває свою інтеркультуру, людиною, яка розвиває комунікативну, мовну компетенцію, забезпечує можливість діяти, застосовуючи специфічні лінгвістичні засоби. Наявність військово-технічних та психолого-педагогічних знань з військово-спеціальних дисциплін та розвиток комунікативних компетенцій будуть давати можливість курсантам ВВНЗ більш вільно діяти в небезпечних, напружених та надзвичайно складних ситуаціях.

Саме тому навчання іншомовної компетенції є актуальним для курсанта ВВНЗ. Навчання міжкультурної комунікації, яка входить в дану компетенцію повинно відбуватися інтегровано, в поєднанні з психолого-педагогічними дисциплінами ВВНЗ для досягнення цілі - формування готовності курсантів ВВНЗ до спілкування на міжкультурному рівні.

Іноземна мова як навчальний предмет стає інструментом полікультурного розвитку особистості, яка навчається, сприяє усвідомленню себе як культурно-історичного суб'єкту, який:

- сприймає історію людства і свого народу в розвитку, відчуває відповідальність за свої вчинки, за свій народ, країну, майбутнє цивілізації;
- усвідомлює необхідність міжкультурного співробітництва народів у вирішенні глобальних проблем людської цивілізації;
- визнає цивільні, культурні, мовні права людства, виступає за політичні свободи;
- виявляє готовність і здібність до співробітництва з іншими людьми у відродженні ідеалів гуманізму, в гармонізації відношень людини, природи й суспільства;
- здатний виконувати роль суб'єкта діалогу культур [3, с. 4].

Вченими узагальнені методичні принципи комунікативно - орієнтованого і професійно спрямованого навчання *міжкультурного спілкування*, які можливо застосувати при формуванні готовності курсантів ВВНЗ до міжкультурної комунікації. До таких принципів вчені відносять:

- принцип навчання ІМ в контексті діалогу культур;
- принцип бікультурного комунікативного розвитку тих, хто навчається в умовах іншомовного спілкування;
- принцип розвитку комунікативно-мовної культури в поєднанні з іншими видами та різновидностями культур;
- принцип комунікативно-орієнтованого формування мовних навичок;
- принцип професійно-профільного напрямку іншомовного навчального спілкування;
- принцип автентичності навчальних матеріалів, навчально-комунікативного фону мовної діяльності студентів, комунікативно-мовного і соціокультурного змісту навчального спілкування [5 с 6]

Теоретичне дослідження феномену міжнародних та міжкультурних комунікацій з громадськістю набуває особливої значущості для України, яка дедалі певніше стверджує себе у світовому співтоваристві, де глобальні стратегії окремих держав передбачають налагодження зв'язків з представниками своєї громадськості і в

рамках міжнародних інститутів та організацій, і неурядових міжнародних організацій, і на регіональному рівні для врегулювання питань, пов'язаних зі створенням сприятливого середовища функціонування учасників глобального процесу. Встановлення зв'язків України зі світовою громадськістю сприяє гармонізації відносин у національному, європейському та глобальному суспільствах.

Отже, нами була визначена роль міжкультурної комунікації військовослужбовця в публік рілейшнз, проаналізовано роль іноземної мови в міжкультурній комунікації та розглянуто основні принципи міжкультурного спілкування.

Література

1. [http://www.br.com.ua/referats/Marketing/4921 .htm](http://www.br.com.ua/referats/Marketing/4921.htm)
2. www.bigmir.net/show/dnevnik
3. Царькова В.Б. Диалог культур: путь от идеи до практики // Копелевские чтения, 1999. - Россия й Германия: диалог культур.- Липецк, 2000. С. 30-35.
4. Сафонова В.В. Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизации. - Воронеж: Истоки, 1996.- 189с.
5. Maskey W. F., Applied Linguistics: its meaning and use.-English Language Teaching.- Cambridge University Press, 1996.-200 p.
6. Wallace A. F. Culture and Personality.-Random House, 1961.-214 p.